

Emma Ulrikke Weiglin Eriksen

De gyldne dagene

– kirkeåret og katolske festdager med barn

St. Olav forlag 2012

220 sider, 349 kr

Vil du markere helgendager – ja, hele kirkeåret – i hverdagen hjemme? Da er dette en bok å se nærmere på. I denne debutboken fra en som selv har prøvd det ut i egen barnefamilie, får vi hjelp til å følge med i Kirkens liv.

Høytider og merkedager presenteres kronologisk med forslag til aktiviteter. Dette er illustrert med nydelige bilder og tilgjengeliggjort gjennom god layout og brukervennlig løsning gjennom en mellomting mellom innbundet og myk perm.

Vekten legges på jul og påske og forberedelsestidene advent og faste. Mariafeiringen har også stor plass. Utover dette møter vi en del av kirkens øvrige store helgener, som Peter og Paulus, Frans av Assisi og Thomas Aquinas. Våre sentrale nordiske helgener er også med, samt noen mindre kjente som står forfatterens hjerte nær.

Hver merkedag presenteres over to sider, med et helsides vakkert illustrasjonsbilde og en side med tekst om merkedagen og forslag til markering av den. Oftest er dette en pyntet kake og beskrivelse av en aktivitet som kan gjennomføres ved familiens kjøkkenbord. En del steder er den aktuelle kirkebønnen tatt med i en egen ramme, alternativt en annen egnet bønn.

Bakerst i boken finnes enkle grunnoppskrifter samt lesninger og symboler for faste- og adventstid som kan henges opp på «Jessetreet». Hva «Jessetreet» er? Les og få hjelp til å lage ditt eget.

Den romantisk anlagte hobbybaker og vertinne finner nyttige oppskrifter og aktiviteter å forberede her. Eller hun kan rett og slett sette seg ned og nyte – bla gjennom sidene og lese om aktuelle merkedager. Inspirasjonen fra amerikanske nettsider og bøker er tydelig, men boken fremstår likevel som et norsk verk.

Boken kunne vært mer tilrettelagt for involvering av alle familiemedlemmer i forberedelse og gjennomføring av aktivitetene/bakingen. Jeg vil også tro at dette finner størst gjenklang hos kvinner og jenter, selv om bruk av playmobilsverd også har funnet sin vei inn i boken ...

Et tips er at familien lager sin egen årskalender over merkedager de vil markere mer aktivt hjemme. Da kan barna glede seg og mor få unna nødvendige forberedelser. For eksempel å rekke å la småkakeeigen hvile det anbefalte døgn i kjøleskapet i stedet for å komme opp med løsninger som nødbesøk i fryseboksen med ivrige små kakebakere og sultne slikkemunner utålmodig ventende med frysedøren på gløtt. Faktaboks med hva som trengs av ingredienser og materiale for den enkelte merkedag, ville også økt anvendeligheten. Flere fysisk utfordrende aktiviteter likeså.

Hjemmeværende småbarnspappaer finner nok lite som fenger i denne boken. Travle mammaer i jobb utenfor hjemmet bør bestemme seg for at «litt av og til er flott» – ellers kan inspirasjonsboken lett bli en lekker illustrert utgave av «ikke strekke til-katalogen». Og det fortjener den slett ikke.

Boken kunne med fordel følges av en tilhørende enkel materialpakke. Og hva med en aktivitetsvariant, guttevariant og barn-gjør-det-selv-variant av boken? Boken har forbedringspotensial og utnyttede muligheter, men representerer et positivt tilskudd til katolske barnefamiliers kjøkkenbenk.

Solgun Furnes

Morten Magelssen

Menneskeverd i klinikk og politikk

– bioetikk i lys av kristen tro

Lunde forlag 2013

168 sider, 225 kr

Norges kristelige legeforening (NKLFF) sendte i februar ut boka «Menneskeverd i klinikk og politikk» til alle sine ca. 800 medlemmer. Boka er utgitt på Lunde forlag og er skrevet av stipendiat ved Senter for medisinsk etikk ved Universitetet i Oslo, dr. Morten Magelssen. Boka er imponerende både i form og innhold.

I norsk medisin gis det sjelden ut bøker med et faglig innhold som er opplyst av kristen tro. Kanskje er medisinen i sin naturvitenskapelige form for dennesidig, mens troen behøver teologi. Der disse to møtes, kaller vi det istedenfor diakoni. Det oppleves som veldig befriende å lese denne boka om kristen bioetikk, der forfatteren argumenterer ut fra troens faste punkt. Alle viktige temaer belyses, som abort, fosterdiagnostikk, assistert befruktning, eutanasi og reservasjonsrett. Det er emner som er egnet til å ødelegge ethvert kaffeselskap, men Magelssen behandler dem med stor følsomhet og klokskap. Han er ikke fremmed for å melde om sine personlige syn, men gjør det klart for leseren når dette er tilfellet. Han argumenterer ofte ut fra det klassiske kristne ståsted, som i disse spørsmål er felles for de ulike kirkesamfunn. En styrke ved boka er den hierarkiske oppbyggingen av innholdet, der menneskeverdet behandles først, deretter ulike problemfelt, og til slutt reservasjonsretten.

Medisinen er en moralsk aktivitet. Dette faktum går som en grunntone gjennom alt jeg tidligere har lest om medisinsk etikk fra Morten Magelssens hånd. Han begrunner det med at enhver medisinsk behandling og ethvert

råd er en forfordeling av noe til fordel for noe annet, og derfor i filosofisk henseende en moralsk handling. I denne boka gjentar han det samme poenget og legger til: «Skulle samfunnet forsøke å omdefinere legen til en tjenestetilbyder som leverer en vare til en kunde, regulert av en kontrakt, forsvinner skjønnsetøvelsen og dermed noe av rasjonalet for en reservasjonsrett. Men dermed har man også fornektet medisinenes natur, noe som i sin tur vil skade pasientene - og aller mest de svakeste.»

Forfatteren opptrer i alle drøftelsene pinlig korrekt. Han er som nevnt *tematisk* korrekt; videre er han *politisk* korrekt: den upersonifiserte legen betegnes konsekvent i hunkjønn. Til sist er han etter mitt skjønn *etisk* korrekt og viser at han har tatt alle perspektiver og synsmåter inn over seg før han svarer for det klassiske kristne synet. Han er i stand til å imøtegå etisk progressive argumenter på en saklig måte, f.eks. argumentet om embryoet som en celleklump i kvinnens kropp, eller argumentet om at menneskeverdet oppstår ved utvikling av personlige egenskaper eller rasjonell evne. Morten Magelssen kaster seg ut i flere halsbrekkende etisk-akrobatiske øvelser, men han lander på begge beina hver gang.

Boka anbefales til alle troende eller ikke-troende med interesse for medisinenes rolle i vårt samfunn og våre liv.

Gunnar Grøstad Johnson
Nestleder i Nordisk forening for katolske leger (NFKL)

Teateromtale

Når Ordet blir kjød

Av Steinar Wiik

Bibelen

Det Norske Teatret 2013
Regi: Stein Winge

Året 2013 er et viktig jubileumsår i norsk kultur og historie forøvrig: Det er 200 år siden Camilla Collett ble født, 150 siden Edvard Munchs fødsel, i 1913 fikk norske kvinner almen stemmerett og Det Norske Teatret ble skapt i Kristiania som et nasjonalteater for landsmålet – som nynorsk

Jan Grønli som Satan, Frank Kjosås som Jesus og Bjørn Sundquist som Gud. Foto: © Per Maning, Det Norske Teatret.

dengang ble kalt. Æren for dette har i første rekke Hulda Garborg, som i dag begynner å få en posisjon ikke mindre enn sin mann Arne Garborg.

Tradisjoner

Jubileer er viktige fordi de viser linjer i vår historie og skaper tradisjoner, som vi katolikker vet å sette høyt. Fra Camilla Collett til Hulda Garborg går der mange linjer, én av dem er kvinners stemmerett, en annen fremveksten av norsk kultur og vår nasjonalarv. Camilla Collett hedres i år storartet av Tema Teaters Gro Ann Uthaug med oppsetningen *Camilla; ensom kvinne blant menn*, blant annet presentert i Litteraturhuset i Oslo. Det Norske Teatret hedrer Hulda Garborg og seg selv med Stein Winges grandiose *Bibelen*, en seks timers kortversjon av Guds ord. *Ørkenvandringar* og *Jesus frå Nasaret* representerer Det gamle og Det nye testamentet og også to forskjellige teatertradisjoner, en middelalderlig og en moderne.

Fattigmansbibel

Moderne teater gjenoppstod i middelalderen på kirkebakken da evangelienes budskap om Jesu oppstandelse ble dramatisert for kirkegjengere som ikke kunne lese hverken morsmål eller kirkelatin. Snart ble gjøglerske elementer trukket inn for å trekke publikum. Og nettopp det gjøglerske preger sterkt første del av Winges oppsetning. Hans bakgrunn fra både teater og opera preges av så vel noe

grandiøst som noe burlesk, det gir meg maktfulle assosiasjoner til Pink Floyd's *The Wall*. Scenografi, lys, koreografi og musikk spiller sammen med et disiplinert og inspirert ensemble, der Bjørn Sundquist kraftfullt gestalter en faderlig gud. Dette er god underholdning som også et stort publikum vet å sette pris på.

Det glade budskap

Helt annerledes i uttrykket er annen del som er enklere, og der det verbale vektlegges i større grad enn de store sceniske tablåer. Gjennom Frank Kjosås' inderlige, enkle og sterke tolkning av Jesus blir Ordet inkarnert på scenen. Dette blir i høy grad tro-verdig teater som føyer seg inn i en fin tradisjon på DNT som er enestående i norsk teater – gjennom snart 50 år har Det Norske vært vårt fremste teater når det gjelder det religiøse. Det begynte i 1960-årene med Claes Gills oppsetning av Paul Claudels *Bodskapen til Maria* og har senere fortsatt her med Svein Tindbergs sceniske evangeliseringer. Det pussige er at i år er det også 80-årsjubileum for Kristelig Folkeparti. Det oppstod som en reaksjon på at Nationaltheatret skulle sette opp Marc Conellys *Guds grønne enger* der Gud er en farvet mann. Oppsetningen kom bare til premieren. Når DNT i dag jubilerer med Bibelen, mottas det med glede.